

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Fazekas István ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. Pauló Katalin ügyvéd által képviselt "H. C. Kft." I. rendű és a személyesen eljáró II. rendű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. április 23-án meghozott 26.P.24.990/2005/25. számú ítélete ellen az I. rendű alperes 26., 28. sorszámon előterjesztett fellebbezése és a felperes Pf/4. és 5. sorszámon benyújtott csatlakozó fellebbezése folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 300.000 (háromszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy az állam javára, az adóhatóság felhívására az ott írt számlára fizessen meg 900.000 (kilencszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás:

A felperes jogelődje keresetében elsődlegesen kártérítés, másodlagosan engedményezés és kezesség jogcímén 24.500.000 Ft és 2003. június 30-tól a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű kamata egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az I-II. rendű alperest.

Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Érdemi védekezése szerint a II. rendű alperes a követelés engedményezésekor tudott arról, hogy az alperesek közös társaságának hiteltörlesztését tagi kölcsönből kell fizetni, ennek ellenére az erre szánt vételárrészt lekötötte a felperessel kötött kölcsön- és engedményezési

szerződéssel. Vitatta azt is, hogy a felperes és a II. rendű alperes kölcsönügylete valós-e, a kölcsön átadása megtörtént-e.

A II. rendű alperes a felperes követelését elismerte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I. és II. rendű alpereseket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen a felperesnek 24.500.000 Ft-ot, annak 2003. július 1. napjától 2004. december 31-ig a mindenkori költségvetési törvényben meghatározott mértékű és 2005. január 1-től a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát, valamint 1.380.000 Ft perköltséget. Rendelkezése szerint az ítélet a II. rendű alperes vonatkozásában előzetesen végrehajtható.

Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a felperes és a II. rendű alperes Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződésüket a Pp. 196. § (1) bekezdésének e) pontja szerinti teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalták. A perben nem merült fel olyan tény, amely igazolta volna, hogy a szerződő feleknek ne lett volna valós szándéka a szerződés megkötése, illetve hogy a felperes nem adta át a II. rendű alperesnek a kölcsön összegét. Nem adott helyt az I. rendű alperesnek a felperessel szemben indult büntetőeljárás iratainak beszerzésére irányuló indítványának, mert a büntetőeljárás adataiból az okiratot megdöntő adatokhoz bizonyosan nem lehet jutni, és figyelemmel volt arra is, hogy a felperest az ellene indult büntetőeljárásban igazmondási kötelezettség nem terheli.

A Ptk. 328. § (1) bekezdését idézve rámutatott arra, hogy a kötelezett csak abban az esetben tagadhatja meg az engedményes felé a teljesítést, ha igazolja, hogy az engedményezőnek nem volt vele szemben fennálló követelése, vagy a követelési jog az engedményezést megelőzően elenyészett. Utóbbi tényre nem talált bizonyítékot, egyben megjegyezte, hogy a követelés sorsáról kizárólag a II. rendű alperes volt jogosult dönten, kivéve azt az esetet, ha az I. rendű alperesnek beszámítható követelése lett volna, ez azonban nem állt fenn. Nem fogadta el valósnak azt az I. rendű alperesi hivatkozást, hogy a II. rendű alperes a követelést már teljes egészében „leterhelte” volna. Az I. és II. rendű alperes kötelezettségvállalását és annak teljesítését jelentő társasági határozat később keletkezett, mint az engedményezési ügylet. Az I. rendű alperes önkényesen nem rendelkezhetett a II. rendű alperes követeléséről a jövőre nézve oly módon, hogy azt majd egy közös kötelezettségre használják fel. Az I. rendű alperesnek az engedményezés tényére és annak felé történt igazolására tekintettel kötelessége lett volna a felperesnek teljesíteni. A II. rendű alperes készfizető kezessége folytán köteles az I. rendű alperessel egy sorban teljesíteni (Ptk. 272. § (1) bekezdése, 274. § (2) bekezdés a) pont). A felperes keresetét nem az általa elsődlegesen megjelölt kártérítés jogcímén találta alaposnak, mert az alperesek kötelezettségei a kölcsön-, illetve engedményezési ügyletekből fakadtak. A kamatról a Ptk. 298. § a) pontja és 301. § (1) bekezdése alapján rendelkezett. Az alpereseket a Pp. 78. § (1) bekezdése felhívásával kötelezte a felperes által lerótt 900.000 Ft illetékből és a felperes jogi képviselőjét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja szerint megillető munkadíjból álló perköltség megfizetésére. Az ítéletnek a II.

rendű alperesre vonatkozó részét a Pp. 231. § d) pontja szerint nyilvánította előzetesen végrehajthatónak.

Az ítélet elleni fellebbezésében az I. rendű alperes az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete azért megalapozatlan, mert az I. rendű alperes által felajánlott bizonyítást nem rendelte el, a csatolt bizonyítékokat pedig figyelmen kívül hagyta, és ezzel őt védekezésében korlátozta. Állítása szerint megalapozatlan az ítélet 3. oldalának közepén annak megállapítása, hogy a perben nem merült fel olyan tény, amely igazolta volna, hogy a felperesnek és a II. rendű alperesnek ne lett volna valós szándéka a kölcsönszerződés megkötésére, illetve hogy a felperes ne adta volna át a kölcsön összegét. Ezt ugyanis az elsőfokú bíróság anélkül állapította meg, hogy erre bármilyen bizonyítást megengedett volna. Ugyanakkor figyelmen kívül hagyta, hogy a felperes és a II. rendű alperes kölcsönösszeg átadására vonatkozó egyező előadását az okiratot készítő ügyvéd tanúvallomása nem támasztotta alá. Lehetőséget kellett volna biztosítani ezért az elsőfokú bíróságnak arra, hogy az I. rendű alperes a kölcsönösszeg kifizetésének bizonyítását indítványozhassa, illetve ennek a ténynek a bizonyítására esetlegesen a büntető iratok beszerzése is lehetőséget adhatott volna. Indítványozta azt is, hogy az elsőfokú bíróság a felperest kötelezze ennek a ténynek az igazolására, de ez sem történt meg a perben. Az elsőfokú bíróság ezt meghaladóan annak igazolására is kötelezhette volna a felperest, hogy a kölcsön időpontjában ez az összeg a rendelkezésére állt, az elsőfokú bíróság azonban az I. rendű alperesnek ezt az indítványát sem teljesítette. Téves az a megállapítás is, hogy a követelés leterhelésére vonatkozó hivatkozása valótlan. A csatolt okiratokkal bizonyította, hogy az alperesek közös tulajdonában lévő kft. hiteltartozása a II. rendű alperes által is ismert volt, sőt, a hitelszerződés módosítását önálló aláírási joggal rendelkező ügyvezetőként a II. rendű alperes írta alá. Az elsőfokú bíróság tehát legfeljebb azt állapíthatta volna meg megfelelő indokolás mellett, hogy az I. rendű alperes által felajánlott bizonyítékokat miért nem fogadta el.

Csatlakozó fellebbezésében a felperes az elsőfokú ítéletben jogelődje javára megállapított elsőfokú perköltség összegének 1.943.000 Ft-ra történő felemelését kérte. Egyebekben ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

Csatlakozó fellebbezésének indokaként előadta, hogy az elsőfokú eljárásban a bíróság négy tárgyalást tartott, melyre jogelődje és jogi képviselője is gépkocsival utaztak, ennek költsége 10.000 Ft üzemanyag és 2.000 Ft autópálya használati díj volt. Ugyanennyi útiköltséget fizettek ki a perben meghallgatott ügyvéd tanúnak. Az elsőfokú eljárásban felmerült készkiadás ezért 108.000 Ft volt. Ezen kívül a felperesi jogi képviselőt az elsőfokú bíróság szerint is a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet szerinti díj illeti meg, 3%-ot figyelembe véve tehát a jogi képviselet díja 935.000 Ft.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt a Pp. 228. § (4) bekezdése szerint fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért az ítéletet a másodfokú bíróság egészében bírálta felül.

Az I. rendű alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése sem alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállást a másodfokú bíróság az 1/F/5. és 22/F/1. alatt csatolt engedményezési szerződés és a II. rendű alperes megbízásából eljáró ügyvéd I. rendű alpereshez intézett nyilatkozata alapján részben pontosította, illetve kiegészítette.

Az elsőfokú ítéletben rögzített ténnyel szemben a II. rendű alperes a 2003. május 14-én kötött engedményezési szerződéssel az I. rendű alperessel szemben fennálló vételár-követeléséből nem 50.000.000, hanem csak 24.500.000 Ft-ot engedményezett a felperesre. A szerződés 1. pontjában a felek leszögezték, hogy a felperes a régi jogosult helyébe lép, míg a szerződés 2. pontjában arról is megállapodtak, hogy a felperes jogosult az I-II. rendű alperes közötti, a szerződés 1. pontjában meghatározott adásvételi jogviszony alapján az I. rendű alperessel szemben bármilyen jog érvényesítésére. A II. rendű alperes a szerződés 4. pontjában vállalta, hogy az engedményezés tényéről az I. rendű alperest haladéktalanul értesíti, aki ezt követően csak a felperesnek teljesíthet jogszerűen.

A II. rendű alperes megbízásából eljáró ügyvéd 2003. május 16-án kelt nyilatkozatában közölte az I. rendű alperessel, hogy a nyilatkozatával együtt megküldött engedményezési szerződéssel a II. rendű alperes a vele szemben fennálló 50.000.000 Ft-os követeléséből 24.500.000 Ft-ot engedményezett a felperesre, egyben felhívta, hogy az adásvételi szerződésben meghatározott határidőben az engedményezési szerződésnek megfelelően teljesítsen.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott érdemi döntésével a következő indokok miatt értett egyet:

A felperes és a II. rendű alperes engedményezési szerződést kötöttek, és ezzel a szerződéssel a II. rendű alperes a Ptk. 328. § (1) bekezdésének megfelelően átruházta a felperesre az I. rendű alperessel szembeni vételár-követelésének egy részét, pontosan 24.500.000 Ft-ot. A szerződés megkötésével a felperes az I-II. rendű alperes közötti adásvételi jogviszonyba az engedményezett követelés erejéig a régi jogosult, azaz a II. rendű alperes helyébe lépett.

Minthogy az engedményezett követelés kötelezettje az engedménnyel szemben azokat a kifogásokat érvényesítheti és azokat az ellenköveteléseket számíthatja be, amelyek az engedményezővel szemben az értesítéskor már fennállt jogalapon keletkeztek, a kötelezettet az engedményezési jogviszonyra vonatkozó kifogás nem illeti meg (Ptk. 329. § (3) bekezdés). A kötelezett az engedményezési jogviszonnyal kapcsolatban csak annyit kérhet, hogy az engedményestől származó értesítése esetén az engedményes az engedményezés megtörténtét igazolja (Ptk. 328. § (4) bekezdés). A perbeli esetben az I. rendű alperes még az engedményezés igazolását sem kérhette, hiszen az engedményezésről nem az engedményes felperes, hanem az engedményező II. rendű alperes értesítette. Az engedményezés tényéből következően és az erről szóló, engedményezőtől származó értesítés átvétele után az I. rendű alperes csak az új jogosultnak, vagyis a felperesnek

teljesíthetett. Az I. rendű alperes a felperes követelésével szemben egyetlen olyan kifogást sem terjesztett elő, amely vételár-fizetési kötelezettségét befolyásolta volna, perbeli kifogásai ugyanis a felperes és a II. rendű alperes közötti kölcsön- és engedményezési jogviszonyra vonatkoztak. A már kifejtettek szerint azonban az I. rendű alperes sem az engedményezési szerződés, sem az annak alapját képező kölcsönszerződés tartalmát, teljesítését, netán érvényességét sem vitathatta, ezért a fizetési kötelezettsége teljesítése iránt indított per elbírálása szempontjából közömbösek az I. rendű alperes kifogásaiban állított, illetve vitatott tények. Helyesen járt el tehát az elsőfokú bíróság, amikor az I. rendű alperesnek a per eldöntése szempontjából lényegtelen tényekre irányuló bizonyítási indítványait elutasította (Pp. 163. § (1) bekezdés).

A felperesnek az elsőfokú ítéletben jogelődje javára megállapított elsőfokú perköltség felemelésére irányuló csatlakozó fellebbezése elbírálásakor alapvetően annak volt jelentősége, hogy a felperes engedményesként lépett jogelődje helyébe a fellebbezési eljárásban. A Pf/3. sorszámú csatolt engedményezési szerződéssel pedig jogelődje az elsőfokú ítéletben foglalt tőke és kamatköveteléseket, valamint az 1.380.000 Ft összegű perköltségből álló követelését ruházta át. A felperes tehát jogelődjéhez hasonlóan ugyancsak származékos jogszerzőként lépett fel, következésképpen ő is csak az engedményezéssel megszerzett követelést érvényesíthette. A másodfokú bíróság ezért az átruházott perköltséget meghaladó perköltségigényre irányuló csatlakozó fellebbezést sem tartotta teljesíthetőnek.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének alkalmazásával helybenhagyta.

Az I. rendű alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése sem volt sikeres, ennek következtében az I. rendű alperes a nagyobb arányban pernyertes felperes jogi képviselőjével felmerült, a kifejtett munkával és pernyertességével arányosan meghatározott ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére köteles (Pp. 81. § (1) bekezdés). Az I. rendű alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetéséről a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint rendelkezett.

Budapest, 2008. január 15.

Dr. Tölg-Molnár László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hóbl Katalin s.k.
előadó bíró

. Madarász Anna s.k.
bíró

A kiadmány hitelélül: